

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 281/06-40

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 19. apríla 2007 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Juraja Horvátha a Sergeja Kohuta o sťažnosti A., spol. s r. o., R., zastúpenej advokátom JUDr. R. S., Advokátska kancelária, D., vo veci porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Liptovský Mikuláš v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 183/96 po podaní dovolania 3. apríla 2003 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo A., spol. s r. o., na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Liptovský Mikuláš v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 183/96 po podaní dovolania 3. apríla 2003 p o r u š e n é b o l o .

2. A., spol. s r. o., p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie v sume 40 000 Sk (slovom štyridsaťtisíc slovenských korún), ktoré je jej Okresný súd Liptovský Mikuláš p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. A., spol. s r. o., p r i z n á v a úhradu trov právneho zastúpenia v sume 8 450 Sk (slovom osemtisícštyristopäťdesiat slovenských korún), ktorú je Okresný súd Liptovský Mikuláš p o v i n n ý vyplatiť na účet jej advokáta JUDr. R. S., Advokátska kancelária, D., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením z 20. septembra 2006 č. k. I. ÚS 281/06-22 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť A., spol. s r. o., R. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. R. S., Advokátska kancelária, D., ktorou namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Liptovský Mikuláš (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 183/96 po podaní dovolania sťažovateľkou 3. apríla 2003.

1. Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že: *„Dňa 11. 07. 1996 bol napísaný a následne podaný žalobný návrh na vydanie bezdôvodného obohatenia vo veci navrhovateľa P. – T. spol. s r. o. so sídlom R. zast. JUDr. R. S. voči odporcovi Ing. L. M. (...), trvale bytom R. o zaplataenie 300 000,- Sk s príslušenstvom.*

(...) Vec bola vedená na Okresnom súde v Liptovskom Mikuláši pod č. 7 C 183/1997.

Dňa 12. 05. 1997 Okresný súd v Liptovskom Mikuláši (...) Rozsudkom č. 7 C 183/96 rozhodol, že:

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 392.057,- Sk z titulu bezdôvodného obohatenia (...).

Dňa 19. 06. 1997 podal odporca odvolanie.

Dňa 18. 12. 1997 Krajský súd v Žiline Rozsudkom 5 Co 1206/97 rozhodol tak, že rozsudok Okresného súdu v LM zmenil tak, že návrh v celom rozsahu zamietol.

Navrhovateľ podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie.

Dňa 27. októbra 2000 Najvyšší súd Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 54/2000 rozsudkom rozhodol tak, že rozsudok Krajského súdu v Žiline zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. (...)

Dňa 14. 01. 2003 Krajský súd v Žiline pod sp. zn. 13 Co 2995/00 opätovne rozhodol tak, že rozsudok Okresného súdu v Liptovskom Mikuláši mení tak, že návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol. (...)

Dňa 02. 04. 2003 podal navrhovateľ v zákonom stanovenej lehote dovolanie, ktoré podal prostredníctvom Okresného súdu v Liptovskom Mikuláši.

(...) sa právny zástupca dňa 07. 04. 2005 dostavil na Najvyšší súd v Bratislave za účelom nazretia do spisu, kde zistil, že takýto spis nie je na Najvyššom súde evidovaný.

Následne dňa 13. 04. 2005 sa právny zástupca dostavil na Okresný súd v Liptovskom Mikuláši, kde (...) sa spis našiel medzi odloženými vecami. So spisom nebolo nič robené a bol v takom stave ako v čase dňa 02. 04. 2003, keď sťažovateľ podal dovolanie! (...)

(...) je zrejmé, že súdne konanie, ktorého lehota začala plynúť podaním žaloby dňa 11. 07. 1996 o vydanie bezdôvodného obohatenia na Okresný súd v Liptovskom Mikuláši, pričom nie je do dnešného dňa právoplatne skončené. Ku dňu 01. 04. 2005 toto celé súdne konanie trvá skoro 9 rokov (...), čím dochádza k porušeniu jeho práva na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov. (...)

Na základe vyššie uvedených skutočností sťažovateľ požaduje v dôsledku neukončeného skoro 9 rokov trvajúceho súdneho konania a na základe neodôvodnených pretrvávajúcich prieťahov v predmetnom konaní v súlade s čl. 127 ods. 3, Ústavy SR a § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 500.000.- Sk, ako náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch. Túto sumu sťažovateľ požaduje tiež

z toho dôvodu, že nielen majetková ujma sťažovateľa, ale aj znemožnenie sťažovateľovi podnikat', a tým aj nutnosť utlmiť podnikanie a venovať sa súdnemu sporu. “

V rámci tej časti sťažnosti, ktorú ústavný súd prijal na ďalšie konanie uznesením z 20. septembra 2006 sťažovateľka požadovala, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 183/96 po podaní dovolania 3. apríla 2003 porušil jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby prikázal okresnému súdu v predmetnej veci konať bez zbytočných priet'ahov, priznal jej primerané finančné zadost'učinenie v sume 400 000 Sk a zaviazal okresný súd k úhrade trov právneho zastúpenia.

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd listom č. k. Spr. 632/06-3 z 12. mája 2006 a listom č. k. Spr. 125/07-16 z 5. februára 2007 a právny zástupca sťažovateľky stanoviskom k vyjadreniu okresného súdu listom z 2. marca 2007.

2.1 Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení z 12. mája 2006 uviedla:

„Na Vašu žiadosť zo dňa 25. 4. 2006 Vám oznamujem, že spis 7 C 183/96 bol predložený Najvyššiemu súdu SR dňa 20. 4. 2006.

Spis v súčasnom období nemám k dispozícii a potom zdôvodniť oneskorené predloženie veci najvyššiemu súdu môžem len z údajov zaznamenaných v jednotlivých registroch. Z týchto vyplýva, že vo veci tunajšieho súdu sp. zn. 7 C 183/1996 navrhovateľ dňa 3. 4. 2003 podal dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 13 Co 2995/2000 zo 14. 1. 2003. V tom čase bol spis pridelený JUDr. J. M., ktorý k 31. 3. 2004 prestal byť sudcom tunajšieho súdu. Po jeho odchode zostalo len v jeho senáte niekoľko sto spisov, pričom v 1. štvrtroku 2004 zo súdu odišli ešte ďalší dvaja sudcovia, takže z pôvodného počtu 10 sudcov zostalo len 7 sudcov. Uvedený spis bol Opatrením č. 1 k Rozvrhu práce pre rok 2005 pridelený Mgr. S. M., ktorá nastúpila do funkcie sudcu k 1. 7. 2005 a dovtedy som bola zastupujúcou sudkyňou aj v tejto veci ja. Vo veci 7 C 173/96 preto v roku 2005 boli vykonané úkony a to výzva na predloženie plnej moci pre dovolacie

konanie, následne bolo rozhodované o návrhu na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov za dovolanie, istý čas bol uvedený spis na Ústavnom súde SR aj na Krajskom súde v Žiline. Najvyššiemu súdu SR bol spis zaslaný dňa 20. 4. 2006.“

V liste z 5. februára 2007 predsedníčka okresného súdu uviedla: *„Na Vašu výzvu zo dňa 24. 01. 2007 týkajúcu sa sťažnosti spoločnosti A., s. r. o. R. na nečinnosť tunajšieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 183/96 Vám oznamujem, že uvedený spis 7 C 183/96 bol dňa 20. 04. 2006 zaslaný Najvyššiemu súdu SR na rozhodnutie o dovolaní navrhovateľa. Z toho dôvodu nie je možné vyjadriť sa k vecnej stránke prijatej sťažnosti.*

K tejto ústavnej sťažnosti bolo už zasielané vyjadrenie Ústavnému súdu SR ku číslu Rvp 778/05-15 a nakoľko sa odvtedy situácia v danej veci nezmenila, zotrvávam na tomto vyjadrení.

Súčasne Vám oznamujem, že súhlasím s tým, aby podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady SR č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu SR, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov, ústavný súd upustil od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti.“

2.2 Právny zástupca sťažovateľky vo svojom stanovisku k vyjadreniu okresného súdu uviedol: *„(...) oznamujeme Vám, že súhlasíme s tým, aby podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov Ústavný súd Slovenskej republiky upustil od ústneho pojednávania o prijatom návrhu a rozhodol vo veci bez našej prítomnosti;*

K vyjadreniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš Spr. 125/07-16, ktoré odkazuje na predošlé vyjadrenie Spr. 632/06-3 zo dňa 12. 05. 2006 uvádzame: čo sa týka výzvy na predloženie plnej moci pre dovolacie konanie, sme názoru, že išlo zo strany súdu o úplne zbytočný úkon, pretože predmetná plná moc je súčasťou súdneho spisu, nakoľko v tejto veci už jedno dovolanie podané bolo, plná moc na dovolacie konanie predložená bola a následne dovolacie konanie prebehlo.“

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania

nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou tohto základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (I. ÚS 40/02, I. ÚS 41/03, I. ÚS 65/04).

4. V tejto veci pôvodne prijímal sťažnosť I. senát ústavného súdu, pretože v roku 2006 a v roku 2007 v súlade s rozvrhom práce na tieto roky bol sudca spravodajca Juraj Horváth členom I. senátu ústavného súdu. Plénum ústavného súdu 28. februára 2007 Rozvrhom práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na rok 2007 sp. zn. Spr 140/07 rozhodlo, že s účinnosťou od 28. februára 2007 sa sudca spravodajca Juraj Horváth stal členom II. senátu ústavného súdu. Plénum ústavného súdu zároveň rozhodlo, že veci, v ktorých je sudcom spravodajcom Juraj Horváth, sa prerokujú v II. senáte ústavného súdu. Z tohto dôvodu sa táto vec prerokovala a rozhodla vo veci samej v zložení, ktoré je uvedené v záhlaví tohto nálezu.

II.

Ústavný súd z obsahu spisu okresného súdu sp. zn. 7 C 183/96 zistil nasledovný priebeh konania v preskúvanom období:

Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) 14. januára 2003 rozsudkom sp. zn. 13 Co 2995/00, ktorý nadobudol právoplatnosť 12. marca 2003, rozhodol o odvolaní odporcu proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 7 C 183/96 z 12. mája 1997 tak, že zmenil rozsudok okresného súdu a návrh sťažovateľky v celom rozsahu zamietol. Voči tomuto rozhodnutiu podala 3. apríla 2003 sťažovateľka dovolanie (podanie z 21. marca 2003).

Až 11. augusta 2005, teda po viac ako dvoch rokoch, okresný súd vyzval sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku za podané dovolanie a na predloženie

splnomocnenia na zastupovanie v dovolacom konaní. Sťažovateľka 24. augusta 2005 podala návrh na oslobodenie od súdnych poplatkov a 9. septembra 2005 predložila splnomocnenie pre právneho zástupcu z 21. marca 2004.

Po výzve okresného súdu 26. septembra 2005 na doplnenie návrhu na priznanie oslobodenia od zaplataenia súdneho poplatku za podané dovolanie a po jeho doplnení sťažovateľkou 25. októbra 2005 okresný súd uznesením z 22. novembra 2005 vydaným vyšším súdnym úradníkom nepriznal sťažovateľke požadované oslobodenie od zaplataenia súdneho poplatku. Proti tomuto rozhodnutiu podala sťažovateľka 8. decembra 2005 odvolanie, na základe čoho bol spis 28. decembra 2005 predložený krajskému súdu na rozhodnutie z dôvodu, že zákonná sudkyňa odvolaniu nemienila vyhovieť. Krajský súd uznesením č. k. 5 Co 637/2005-220 z 31. januára 2006 rozhodnutie okresného súdu potvrdil, preto sťažovateľka 15. marca 2006 súdny poplatok zaplatila. Okresný súd napokon uznesením č. k. 7 C 183/1996-226 z 27. marca 2006, ktoré nadobudlo právoplatnosť 19. apríla 2006, rozhodol o vrátení súdneho poplatku, pretože „*nie je navrhovateľ povinný súdny poplatok za dovolanie (...) zaplatiť*“. Spis bol následne 24. apríla 2006 predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“).

Najvyšší súd v dovolacom konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cdo 101/2006 rozsudkom z 27. februára 2007 zrušil rozhodnutie krajského súdu sp. zn. 13 Co 2995/00 zo 14. januára 2003 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Rozsudok najvyššieho súdu okresný súd doručoval účastníkom konania 3. apríla 2007.

III.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná ...

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, I. ÚS 65/04, I. ÚS 182/06).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza spravidla až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (II. ÚS 21/01, I. ÚS 251/05).

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 183/96 v období po podaní dovolania sťažovateľkou 3. apríla 2003 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo porušené základné právo zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy a právo zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, I. ÚS 79/05). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že vo vymedzenom období išlo výlučne o úkony okresného súdu spojené s konaním po podaní dovolania (t. j. predloženie spisu najvyššiemu súdu), teda v tejto súvislosti nemožno považovať vec za skutkovo alebo právne zložitú.

2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľky ako účastníčky konania ústavný súd v jej správaní nezistil také skutočnosti, ktoré by prispeli k predĺženiu konania.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu a v tejto súvislosti zistil, že okresný súd bol v predmetnej veci úplne nečinný v období od doručenia dovolania proti rozhodnutiu krajského súdu 3. apríla 2003 do 11. augusta 2005, keď vyzval sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku za podané dovolanie. Navyše činnosť okresného súdu po 11. auguste 2005 spočívajúca v jeho rozhodovaní o povinnosti sťažovateľky zaplatiť súdny poplatok sa javí ako zjavne neefektívna, ktorá taktiež významným spôsobom prispela k predĺženiu konania súvisiaceho s podaným dovolaním, pretože okresný súd, ako to neskôr vyplynulo z jeho rozhodnutia (uznesenie č. k.

7 C 183/96-226 z 27. marca 2006), nemal o tejto povinnosti v tomto štádiu konania vôbec rozhodovať.

Uvedená nečinnosť, resp. neefektívna činnosť nie je ničím ospravedlniteľná, pretože počas tejto doby okresný súd nevykonal žiaden úkon vo veci, prípadne konal neefektívne, a teda postup okresného súdu v tomto období nesmeroval k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka v tejto etape súdneho konania nachádzala, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy, resp. dohovoru (napr. I. ÚS 41/02, I. ÚS 186/04). Obdobie nečinnosti a neefektívnej činnosti okresného súdu bez akýchkoľvek zákonných dôvodov treba považovať za zbytočné priesťahy v konaní, ktoré sú z ústavnoprávneho aspektu netolerovateľné, pretože k uvedeným zbytočným priesťahom nedošlo v dôsledku zložitosti veci alebo pričinením účastníkov konania, ale v dôsledku postupu okresného súdu.

Ústavný súd pre úplnosť poznamenáva, že dobu, počas ktorej sa spis z dôvodu odvolacieho konania nachádzal na krajskom súde a na najvyššom súde a ktorej dĺžku, resp. trvanie nemohol okresný súd ovplyvniť, nemožno z objektívnych dôvodov pripočítať na jeho ťarchu.

V súvislosti s tvrdeniami predsedníčky okresného súdu uvedenými v jej vyjadrení z 12. mája 2006 (zmena zákonného sudcu, nadmerné množstvo vecí vybavovaných okresným súdom pri nedostatočnom personálnom obsadení) ústavný súd poznamenáva, že problémy s personálnym obsadením všeobecného súdu a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté priesťahy, a to len v tom prípade, ak sa za tým účelom prijali včas adekvátne opatrenia. Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí bez zbytočných priesťahov, a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote. Z vyjadrenia predsedníčky okresného súdu nevyplýva prijatie účinných opatrení.

Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu, tak ako je to uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

4. Pretože ústavný súd uznesením o prijatí sťažnosti sťažovateľky na ďalšie konanie vymedzil rozsah skúmania namietaného porušenia označených základných práv iba na postup okresného súdu v súvislosti s úkonmi týkajúcimi sa dovolacieho konania a vzhľadom na skutočnosť, že dovolacie konanie bolo skončené rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 101/2006 z 27. februára 2007, nebolo možné vyhovieť sťažovateľkinej požiadavke, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľka sa domáhala priznania primeraného finančného zadosťučinenia vo vzťahu k postupu okresného súdu v sume 400 000 Sk, čo odôvodnila dĺžkou trvania napadnutého konania poznačeného zbytočnými prietahmi, v dôsledku čoho jej vznikla majetková ujma a došlo k útlmu jej podnikateľskej činnosti, pretože sa musela venovať prebiehajúcemu sporu. Podľa slov sťažovateľky v dôsledku prebiehajúceho sporu postihli konateľku vážne zdravotné problémy, spoznala nespravodlivosť, zaujatosť a nezáujem súdov konať a spravodlivo rozhodovať.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je pre sťažovateľku dostatočným zadosťučinením. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať sťažovateľke aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, najmä

s prihliadnutím na neefektívnu činnosť a neodôvodnenú nečinnosť okresného súdu, považuje za primerané priznať v sume 40 000 Sk, tak ako je to uvedené v bode 2 výroku tohto rozhodnutia.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil (v danom prípade okresný súd), je povinný ho vyplatiť sťažovateľke do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu ústavného súdu.

6. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) úhradu trov konania z dôvodu jej právneho zastúpenia.

Pri výpočte trov právneho zastúpenia ústavný súd vychádzal z ustanovení § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Sťažovateľke vznikol nárok na úhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2005 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti z 1. apríla 2005) v sume 5 302 Sk vrátane dvojnásobku režijného paušálu a za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2007 (vyjadrenie k stanovisku okresného súdu z 2. apríla 2007) v sume 3 148 Sk vrátane režijného paušálu, čo celkovo predstavuje sumu 8 450 Sk.

Ústavný súd na základe uvedeného priznal sťažovateľke úhradu trov tak, ako je to uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. apríla 2007